

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/1/2024
Identifikačné číslo spisu:	7723204299
Dátum vydania rozhodnutia:	24.01.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7723204299.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci osvojiteľnosti maloletého I. Y., narodeného XX. D. XXXX, umiestneného v Centre pre deti a rodiny H., zastúpeného procesnou opatrovníčku Mgr. U. U., zamestnankyňou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, dieťa matky U. Y., narodenej XX. januára XXXX, Y. XXX, t. č. U. O. a otca neuvedeného, o vyslovenie splnenia podmienok osvojiteľnosti, o nesúhlase Krajského súdu v Košiciach s postúpením veci Krajským súdom v Prešove vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8NcP/3/2023, takto

rozhodol:

Na rozhodnutie o nesúhlase s prenesením miestnej príslušnosti j e p r í s l u š n ý Krajský súd v Prešove.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Krajským súdom v Prešove podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“). Uviedol, že Okresný súd Michalovce predmetnú vec postúpil na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Trebišov z dôvodu jeho miestnej príslušnosti vyplývajúcej z § 136 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“ alebo „CMP“), ktorý s postúpením nesúhlasil a predložil vec nadriadenému súdu, a to Krajskému súdu v Prešove. Ten majú za to, že nadriadeným súdom v danej veci je Krajský súd v Košiciach, mu postúpil vec na rozhodnutie o príslušnosti. Krajský súd v Košiciach poukázal na nesprávny postup Krajského súdu v Košiciach a zdôraznil, že i keď nadriadený súd, ktorý má rozhodovať v spore o miestnu príslušnosť, nie je v § 43 CSP *expressis verbis* špecifikovaný, za použitia § 3 ods. 3, 5 CMP možno určiť, že týmto súdom je Krajský súd v Prešove i so zreteľom na špecifickú povahu konaní podľa prvej a tretej hlavy druhej časti, tretej a štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku a účel reformy súdnej mapy.

2. Podľa čl. 3 ods. 1 CMP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

3. Podľa čl. 3 ods. 2 CMP, ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

4. Podľa § 6 ods. 1 CMP, ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

5. Podľa § 6 ods. 2 CMP, ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 112 ods. 2 CMP, ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd; zmena bydliska maloletého z dôvodu umiestnenia maloletého v zariadení na základe rozhodnutia súdu podľa § 111 písm. l) až n) nie je dôvodom na zmenu miestnej príslušnosti súdu.

7. Podľa § 3 ods. 5 písm. c) CMP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom Krajského súdu v Košiciach je príslušný Krajský súd v Prešove.

8. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Košiciach a Krajskému súdu v Prešove podľa § 6 ods. 2 CMP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením mu veci je dôvodný.

9. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v prejednávanom prípade ide o konanie vo veci osvojenia (§ 135 CMP). V rámci konania došlo k preneseniu miestnej príslušnosti podľa § 112 ods. 2 CMP. Okresný súd Trebišov, na ktorý bola miestna príslušnosť prenesená, s prenesením nesúhlasil a predložil vec svojmu nadriadenému súdu, t. j. Krajskému súdu v Prešove. Ten majúci za to, že i keď je príslušný na rozhodnutie o odvolaní, postúpil vec Krajskému súdu v Košiciach, ktorý považoval za príslušný (ako nadriadený súd) na rozhodnutie o nesúhlase s prenesením príslušnosti.

10. Najvyšší súd upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. mája 2010 sp. zn. III. ÚS 72/2010 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

11. Je nesporné, že funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Košiciach je Krajský súd v Prešove (§ 3 ods. 5 písm. c) CMP). Nadriadený súd nie je v § 112 ods. 2 CMP špecifikovaný, no s prihliadnutím i na špecifickú povahu týchto konaní pri aplikácii citovaného čl. 3 ods. 2 CMP (s poukazom na zachovanie princípov všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov), možno dospieť k záveru, že v týchto veciach bude nadriadeným súdom Krajský súd v Prešove (kauzálny nadriadený súd). Opačný záver by sa priechil účelu súdnej reformy (popieral by jej zmysel). Tu treba mať na zreteli aj zachovanie plynulosti a rýchlosti konania. Nie je možné vykladať pojem nadriadený súd v danom prípade inak, než vychádzajúc z uvedených

princípov.

12. Pre úplnosť sa uvádza, že prípadné poukazovanie na zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“) by nebolo na mieste, pretože tento zákon upravuje sídla a obvody krajských súdov len všeobecne bez prihliadnutia na špecifiká konaní vymenovaných v § 3 ods. 5 CMP (ten je vo vzťahu k § 3 zákona č. 371/2004 Z. z. v pomere špeciality).

13. Najvyšší súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením mu veci Krajským súdom v Prešove je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.